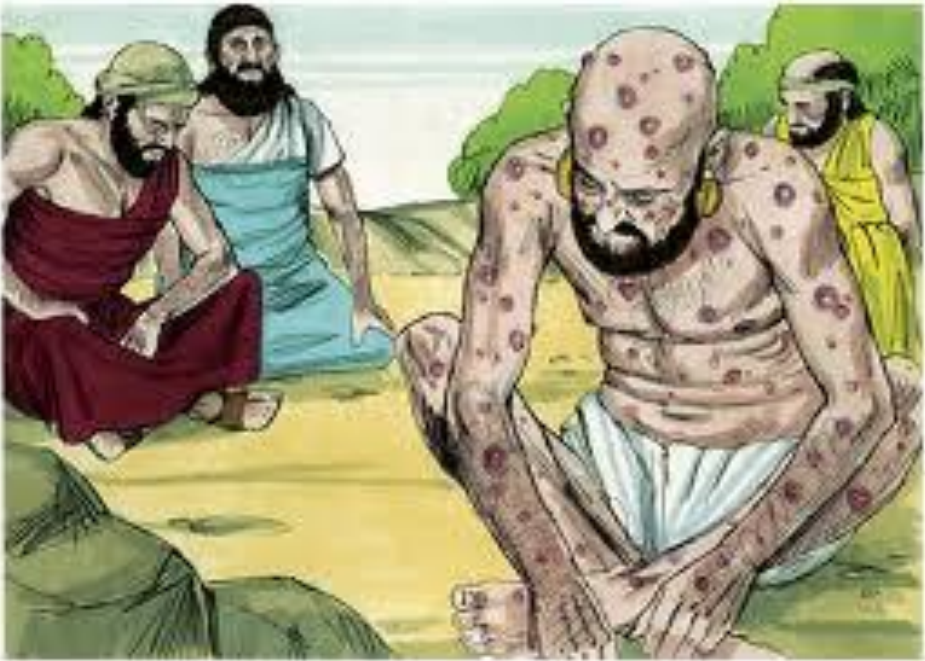

AYUBA

The book of Job in Bokobaru

Setān Ayuba yōna káaku

Gōgbē kee kú Uzu būsun yā à tón Ayuba. Gbē maaame, ègō taari vīro. À Luda vīa vī bensō à gì yāzaakenazi. À négōgbēno vī gōon swēplaa, nénōgbēno gōon aagō. À sāano vī boro swēplaa, lakumino boro aagō, zūno boro do, zaakino waa plaa kpé basoro, bensō à zīkerinoo pari maamaa. À auziki bíta de ɔfántēboe kpa gbēno póla píngi. À négōgbēno ègō ponna póblee kēkōne be kōn beeo, aḡe ní dāre pino sísi aḡ mó wà pó ble wà í mínyo lēdo. Gurōo kē aḡ ponna pó blè wà yāa píngi, Ayuba è gbē zīmma wà gbāsī bōngu. Tó à guu dō, è fēe kongo idē'idē à sa'opo kē wè ká tén à té kū o aḡ baadene à be: Wègō dōro ma nēno durun kē aḡ dōkē kōn Ludao ní swēn gwēe. Len Ayuba ègō kēe le guro píngi.

Zīkea malaikano mò wà zè Dii ae, bensō Setān kú ní té. Ben Dii bè Setāne: N bo mame? À wèàla à bè: Mée gaa mée suu mée likōaa zōo anduna guume. Ben Dii bène: N ma zòbleri Ayuba èó? À sáa kú anduna guuro. Gbē maaame, à taari vīro. À ma vīa vī bensō à gì yāzaakenazi. Ben Setān bè Diine: Ayuba n vīa vī pān yó? Mbe n kara kpà n ligazi kōn à beeo kōn pó kē à vīino píngi. N aubarika dà à zīin, ben à póno kō à dàgula. N o bo n pá à póno píngi n gwa, tó èe yā zaaa onnero. Ben Dii bène: Tò! Ma à pó píngi nanne n ɔzī, mōde nton o pá à mèaro. Ben Setān gù Dii ae.

Zīkea Ayuba négōgbēno kōn à nénōgbēno e pó blee aḡoe geepiwēe mii ní vīi be. Ben gbēke mò Ayuba kiia à bè: Zūno e bú wii bensō zaakino e sē blee ní sae, ben Sebano lèémma aḡ ní sēe wà tànyo, aḡ ní dārinō dēde kōn fēdaao. Mámbe ma bo

mado ma mo à baaru kpánne. Èe yã o à yàaro, ben gbẽ pãnde mò à bè: Laa pèe n sã kpàsanɔ aɔ té kũ, pódãrino gàga. Mámbe ma bo mado ma mo à baaru kpánne. Èe yã o à yàaro, ben gbẽ pãnde mò à bè: Kaladianɔ kɔ kpàate gãli aagɔ aɔ mò wà lèe n lakuminɔ wà ní sée wà tànɔyo, wà ní dàrinɔ dèdè kɔn fẽdaao. Mámbe ma bo mado ma mo à baaru kpánne. Èe yã o à yàaro, ben gbẽ pãnde mò à bè: N négɔgbẽnɔ kɔn n nénɔgbẽnɔ e pɔ blee aɔɔe geepiwẽe mii ní vĩi be, ben zàgaĩa gbãaa kàka à bò gbáan à sù ní kpé gooda siigɔɔnɔ, ben à lèe à sì né pìnɔ aɔ gàga. Mámbe ma bo mado ma mo à baaru kpánne.

Ben Ayuba fèe à a uta gà à kè à a mì bò. Ben à dàe a puua à dɔnzi kè Ludane à bè:

Ma bo ma da gbɛɛn ɔkori

bensɔ mé ɛara mà tá ɔkori.

Dii kpàma ben à ɛara à sìma.

Wà Dii sáabu kpá.

Yã pìnɔ guu píngi Ayuba e durun ke à Luda taari èro.

Setãn Ayuba yɔna gẽn plaadee

Zĩkea malaikanɔ ɛara wà mò wà zè Dii aɛ, Setãn sɔɔ kú ní té. À zè Dii aɛ, ben Dii à là à bè: N bo máme? À wèàla à bè: Mée gaa mée suu mée likɔaa zɔ anduna guume. Ben Dii bène: N ma zòbleri Ayuba ès? À sáa kú anduna guuro. Gbẽ maaame, à taari vĩro. À ma vĩa vĩ bensɔ à gĩ yãzaakenazi. Baa kè n ma swã vùme, ma mɔnzi kpàzi pã, à kpé kuu taari sai ai tia. Ben Setãn bène: N keme mà kenne. Pɔ kè gbẽ vĩ píngi eé kpá a

mìsina yānzi. Ì n ɔɔ bɔ ò pá à mèa ò gwa. Eé yā zaaa onne.
Ben Dii bène: Tò! Ma à nànnè n ɔzĩ, mɔde ò à wëndi tó.

Setān gù Dii aɛ, ben à bɔgĩ zĩ Ayubaa sɛna zaa à kèsɛa ai à gaa pé à mɔdangura. Ben Ayuba takaso sè à gaa à vɛɛ tubura, èe a zĩnda waao. À naɔ bène: Négɔ kpɛɛ kuu taari sai ai tian yó? Ì yā zaaa o Ludanè ò ga. Ben à bène: Née yā oo lán nɔgbɛ yɔnkɔɔ bà. Wégɔ à maaa ee Luda ɔzĩ wà gí à zaaa ezió? Yā pìnɔ guu píngi Ayuba e durun kɛ a yā'ona guuro.

Ayuba gbɛnnanɔ mɔna à kiia

Kè Ayuba gbɛnna gɔɔn aagɔɔnɔ kisia kè à à lènɔ baaru mà, aɔ baade bò a be aɔ kɔ kàkɔa, ben aɔ gaa wà sósobi keo aɔ à làakari kpáene. Aɔ tónɔn yè: Temana gbɛ Elifaza, Sua gbɛ Bilidada kɔn Naamati gbɛ Zofao. Kè aɔ à wëndɛ kè zàazā, aɔɔe à dɔro, ben aɔ ɔɔ dò, baade a uta gà à kè, ben aɔ bùsu kò wà fã musu à kú í mìa. Ben aɔ vɛɛo tɔɔte guro swɛɛplaa fãantɛ kɔn gwãavĩo. Aɔ gbɛkee e yāke ooro, zaake aɔ è lán à nawɛa kè bíta nà.

Ayuba kyakana a igurɔɔn

Bee gbera Ayuba lé wɛ à yā zaaa ò a igurɔɔ musu à bè:

Luda ma igurɔɔ kɛ pã

atɛnsa gwãavĩ kè wà ma nò sì pì.

Gurɔɔ pì li gusiaa ù,

zaa musu Luda tón à yā daro,

àton tó guu puaro.

Gusia kũ níginigi gurɔɔ pìà,

ludambe siaa kúea,

gusia bítim daàla.

Gwǎavĩ pì sǎ sia kũ níginigi,
wàton da wè gurɔɔɔ tɛ dɔro,
wàton naro mɔ gurɔɔɔ guuro.

Gwǎavĩ pì ke gwǎavĩ fii ũ,
guda tóngɔ dɔ gurɔɔ beeearo.

Pódammari kè aǎ tó ɔfǎntɛ guu puroonɔ láari ke gurɔɔ
pàa,

gbɛ kè aǎ dǎ lán wè ɔ ká kùkukuzi pìnɔ.

À gudɔnao ɔɔɔɔɔɔɔ sia kũ,
weé à gudɔna dǎ pǎ, guwɛɛ é kɛro.

Zaake gurɔɔ pì e ma da né'isɔ zé tatamalero,
à tò ma wɛɛ sɪ nawɛale.

À kè dia wèe ma i gè ũroo?

Bóyǎnzi méɛ bɔ gbɛɛɛn ma ɔkpa gǔɔroo?

À kè dia wà ma kpa gbálaa?

Bóyǎnzin wà yǎ kpàma má mizi?

Tó ma ga yǎ, le ma gǔ kítikiti,

le ma ii ò ma kámma bò

kǔn kínanɔ kǔn anduna guu lédamhari
kè aǎ kíbe ziinɔ kèke wà bò n zĩndanenɔ,
wɛɛne kè aǎ vura kàkǎánzinɔ

bensǎ aǎ kondogi kà n kpén à pà.

À maa yǎ wà ma vĩ lán nòbɔene bà,
lán né kè mò gè ũ èe anduna eroo bà.

Gwen zaakerinɔ è n zaakena tón

bensõ gbẽ busanano è kámma bon.
Zìzono è ãmpakii e gwe,
aõè ní wéetãmmarinõ kòto ma doro.
Gbãadeeno kòn talakanõ kú gwe ní píngi,
bensõ zò ègõ de a dii pó ù gwe doro.

Bóyãnzì Luda è guu pu wëndadeenõnzi?
À kè dia è wëndi kpá gbẽ kè aõ pɔɔ siaanɔa?
Aõ wée ègõ dɔ gaazi aõè ero,
aõè kpáe kezi de auziki kè utenala.
Tó aõ gà wà ní vīi, aõè pɔnnaa ke,
aõ nòse è ke nna.
Luda ní zia yã ùteńne,
à kara ligáńzi kpa sãnda píngia.
Wesakakõa à bo bé à gõ ma póblee ù,
ma mbona è yãaro.
Yã kè ma vīa kènne pì bé à ma le,
yã kè ma kã gìzi pì bé à sùma.
Má ãampana vīro, ma làakari kpaenaro.
Má kámmabona vīro, ma nawěakena è yãaro.

Elifaza yāsina Ayubala

Ben Temana gbẽ Elifaza yã siàla à bè:
Asa tó gbẽ yã ònne, né pɔ fěroo?
Zaake mé fĩ màgõ yĩtenaro.
N̄ don lán n lé dà gbẽnɔa pari nà,
n gbẽ kè aõ gbãaa yãano gbà swě.

N yã gbẽ kè aõɔe fuuno sè lezĩ,
n gbẽ kè aõɔ busanano gbà gbãaa.
Kè yã n le sa, ben née fuu,
kè à sùmma, ben n bídi kè.
N vĩakena Ludane e n làakari kpáeroo?
N kuuna taari sai è tó òngõ tãmaa vĩroo?
N laasuu lé n gwa!
Kisia taarisaidee lè ziki ai à gàó?
Mán wà gbẽ maaano kàaten zikii?
Gbẽ kè yã zaa bú wì à yãkete tĩa,
má è beee bé è bɔɛɛ.
Luda léĩa bé è à kaate,
à pó bɔna a yĩn bé è à dúgu zĩ.
À pūtāna kōn kòto gbāaaao lán músu bà è yāa,
Luda è à swaa worone.
È ga lán músu kè nòbɔ wètɛ à kòrazi bà,
à nénɔ é gbasa wà fāakɔa.

Ma yã kpāi mà ĩala,
yã pì asii gè ma swān.
Gurɔɔ kè mée nana bèe oo gwāavĩ,
gurɔɔ kè gbẽno ii ò wà kà zã,
vĩa ma kũ mée lugalugaa,
ma mè píngi e lugaa.
Ĩa ke borii ma pa ma uua,
ma mèkāsese fèè à zè.
Kè à zè, mée à taka dōro,

pó pì kú ma aε,
ben ma à kòto kpāi mà à bè,
gbēntee é fĩ àgĩ de yānnadee ù Ludanée?
Gbē é fĩ àgĩ zēna a Kèri aε?
Zaake Luda è a malaikano náane kero,
bensĩ è a zòbleri pìno taari e,
wamowa kè wa mè de lán gũ kpé bà,
wa kasana de bùsu kori ù
bensĩ wè wa dúgu zĩ lán dāmboo bà,
weé wa pó o dǎ?
Zaa kongo ai uusie gbēno è gaga,
aǎè kaate ai guro píngi,
wè n̄ tàasi kero.
Luda è n̄ kuta lí gborońne,
ben aǎè ga ǎndǎkūsai.

N̄ lé zú sa n̄ ma, tó gbēke é wenla.
Malaika kpareen né aε dǎ?
Íbetekpana è yǎnkɔ de,
nǎsegǎano è mǎsaidee kaate.
Má è yǎnkɔ kāsāa pèe,
ben kāsāa pì yò kǎndo.
À nénɔ zǎ kǎn aafia'ekiio,
wè n̄ yǎ mǎemańne yǎkpaekekiia,
gbēke è ze n̄ kpεero.
Nɔaderino è à bura pónɔ ble,

baa pó kè à lè lìgazinɔ,
ímidèrinɔ è luga à auzikizi.
Kisia è fɛɛ bùsunlo,
nawěa è bɔɛ tɔɔtero.
Lán tɛpũtãna gana musu seka vĩro nà,
len gbě kè wà ì píngi è nawěa e lɛ.

Tó mámbee sɔ̃, Ludan mé gbeka,
mé ma yã kpáɛ à aɛzĩ.
È yã bíta kɛ kè weé fɔ̃ wà à gbá dɔ̃ro,
weé fɔ̃ wà à yãbɔnsaɛkɛnɔ lɛ dɔ̃ro.
È tó lou ma tɔɔtɛa,
è tó à í dagula sɛ̃tɛ.
È gbě busanɔ sɛ̃ lezĩ,
è sósobikèrinɔ gba pɔnnaa.
È yã kè mɔnafikideenɔ e pɛɛa gboro,
lɛ ní ɔzĩ tóngɔ̃ aubarika vĩro yãnzĩ.
È ɔ̃ndɔ̃rinɔ kũ ní wéɛzɛɛ guu,
è tó yãlekɛɛ'orinɔ yãgɔ̃gɔ̃na kɛ pã.
Guu è sia kṹmma fãantɛ,
aɔ̃ɛ ɔ máɛmaɛ fãantɛ lán gwãavĩ bà.
È takaasideenɔ bɔ gaa lézĩ,
è pósasideenɔ bɔ gbãamɔnnèrinɔ ɔzĩ.
Bee yãnzĩ gbãasasideenɔ tãmaa vĩ,
yãzɛdesasideenɔ è yĩtɛ kyɔ̃.

Aubarikadeen gbě kè Luda è à tòto kɛɛ ũ.

Tó Gbãapingidee e n swã gagaa, òton yãbuu tãro.

Zaake è gbẽ kẽnna ben è à bò gwa,

è gbẽ wíwi ben è à kẽkõa.

Eé n bɔ yãn gẽn swɛɛdo,

baa tó à kà gẽn swɛɛplaa, kisia é n lero.

Eé n sí gaaa dekaaguro,

eé n bɔ fẽɛdaa lézĩ zĩlan.

Dii é n bɔ gbẽyakarino ɔzĩ,

tó mónzi mò, vĩa é n kũro.

Né mónzi kɔn nɔaao yáa dɔ,

né vĩa ke nòbɔ pãsinɔnɛro.

Zaake négɔ kuu aafia kɔn gbèno,

négɔ nna kɔn nòbɔsẽtenɔ,

négɔ dɔ kè n ua égɔ nna,

tó n gaa n kpàsan, póke é kēsãro.

Négɔ dɔ kè n neno é ke pari,

n boriino é dagula lán sè bà.

Né zi kũ kótokoto n gbasa n ga

lán ése kè mà wà kè à gurɔɔa bà.

Kè wa yã pì asii gbèka, len à de le.

N̄ yã pì sí négɔ dɔ kè n zĩnda yãme.

Ayuba yã'ona Ludane

Gbẽntee è bɔ nɔgbẽ kiiame,

à wẽnɔdi kusu, ègɔ kuu yãkete sairo.

È pia lán lávu bà è kori kũ,

è gẽte lán ɔra bà è gí kero.

Gbē beee takan né wée dɔne
n̄ yākpae keoó?
Pó gbāsī é fɔ à pó gbāsīsai íó?
Eé sí kero.
N gběntee gurɔɔ diene,
à mɔ lé kú n ɔzĩ,
n à wē lé dāne, eé fɔ à vīàlaro.
N̄ wée goa n̄ à tó gwe
ai à gurɔ lé papa lán ayazĩkeri bà.

Lí ègɔ tãmaa vīme,
zaake tó wà zĩ, è eara à pìto pá,
bensɔ à pìto dufu pì è furo.
Baa tó à kāsāa zi kũ tɔɔte guu,
bensɔ à kusu gà b̀sun,
tó à í gũu mà, eé pìto pá,
eé gà bɔ lán lí kè wà pè bà.
Tó gbē gà sɔ, ègɔ daena s̀rɔrɔ,
è tá ègɔ kuu dɔro.
Lán s̀be'i è lago nà,
bensɔ swa'i è baba à yāa,
len gběntee è dae le è fɛe dɔro,
ai ludambɛe gá gẽteo, eé vuro,
eé vu kɔn ii p̀oro.
Tó né ma ute gèwāan
n̄ ɔ kúma ai n ɔɔ wèrema dé!
Tó né gurɔ lé dieme gwe

gbasa n̄ dɔ ma yān dé!

Tó gbě gà, eé ɛara àgɔ̄ kuuó?
Tó lɛmɛ, mégɔ̄ wée dɔɔ ma vunazi
ma ɔsikana guu guro píngi.
Né lé zumazi mé wenla,
né mamɔma kè má dɛ n ɔzĩĩ ũu bɛgɛɛ kɛ.
Guroɔ beeeɛ n wée égɔ̄ té ma yākenanɔzi,
mɔde né ma durun yā da dɔro.
Né ma taarinɔ ká bòkɔn n̄ yi n̄ diɛ,
né lá kú ma zaakena pìnɔla.

Lán kpĩĩ è gboro à fāakɔ̄a nà,
bensɔ̄ sɪsɪ musu gbè gběntē è sɔ̄ki kpá,
lán swa'i è gbè lólɔ nà,
bensɔ̄ í è bùsu sée à táɔ,
lɛn nɛè gběntee tāmáa nɛnɛ lɛ.
Nɛè gbāaa mónɛ à tá, è su dɔro,
nɛè tó à uu liɛ à anduna tó.
Tó à nénɔ gɔ̄ gbě bēɛdeenɔ̄ ũ, eé dɔro,
tó aɔ̄ kè gbě fétenɔ̄ ũmɛ sɔ̄, eé ero.
Wāwāan eégɔ̄ maa ado,
à zĩnda pɔsiaan ègɔ̄ kɛɛ.

Ayuba wena a gběnnanɔla

Ben Ayuba wè a gběnnanɔla à bè:
Ai bɔrɛn égɔ̄ ĩa daama,

àgõ ma nòse yakaame kōn yāzōzōo?

A ma sōsō à kè gēn kuri sa,

ée ma faboo, wí è a kūro.

Tó ma sāsāme yāpura,

ma taari de ma zīnda yā ũme.

Tó a gi ée a zīnda sē lezī demala,

bensō ée ma taari ee yā kè ma lee musu,

àgõ dō kè Luda bé à yā kè kēme kpēegānda,

à takutē kpàkpame à ma kū.

Meè faaba wii lé, gbēke è wemalaro,

meè mīsina ɔɔ dɔ, yāzede kuuro.

Luda zé zōme, gēkii kuuro,

à gusiaa dà ma zéla.

À ma kpe bō,

à ma fura gò.

È ma wíwi kpe píngia ai ma yāa,

è ma tāmaa ne lán wè lí ne nà.

È a pɔfē bɔbɔma,

è ma die a ibē ũ.

À zīkpēeno è feemazi lēdo,

aōè ma kagura kē,

aōè bùra káe wà liga ma kpézi.

À tò ma gbēno è kakōamao doro,

gbē kè aō ma dōno lè zō wà tātamale.

Ma daneno pā kpāmazi,

ma gbēnnano sà ma yān.

Ma gĩ nibo ũ ma be zĩkerinone,
ma gĩĩne lán bori zĩto bà.
Tó ma a begwari sisi, è wemala doro,
baa tó ma agbaa kpàne kōn ma zĩnda léo.
Ma léĩa è ke ma naĩne léfona ũme,
ma vĩino kōn ma dāaronɔ yemazi doro.
Baa né keteno è kya kámagu,
tó ma tena, aĩègĩ ma faboomɛ.
Ma kpàasinɔ ye ma yāziro,
ma gbẽ yenzideeno bò ma kpee.
Ma mè yitoo kũ,
à gĩ fíte kè mé ga.

À ma wēnda gwa ma gbēnnano,
à ma wēnda gwa, zaake Luda ɔ tōmame.
À kè dia eè wée dōme lán Luda è wée dōme nà?
Ma nòbo sona e móawa leroo?
Le wà ma yāno kē
wà kà lán.
Le wà kē gbèa kōn gāo,
wà beoma kpàen àgĩ kuu ai guro píngi.
Zaake má dĩ kè ma Zenyodee kuu,
eé fɛɛ à ze ma sèedadee ũ zāazāa.
Tó ma mèbaa kèkii kàate,
mé wée si Ludale mè sai.
Mé wée siàle ma zĩnda,
eé keme gbẽ zĩto ũro.

Yã pì ma kũna gbãa ma swè guu.
À kè dia a wée dòmè,
a bè mámbe ma a zĩnda lèò?
À vĩa ke Luda fēedaane,
zaake eé pɔfē bobɔo zaakerinɔa,
le àgɔ dɔ kè yākpae e a dāa.

Ayuba zena kɔn a taarisaikεεo

Ma la dà kè ma wée égɔ kú nɔkparearo.
Bó bé eé gɔ gbēntee baka ũ Luda kiia zaa musuu?
Bó túbin eé e Gbāapingide kiia zaa ludambεε?
Gbē zaaanɔn kisia è ń leroo?
Zaakerinɔn mónzi è gēńziroo?
À de Ludaa e ma yākenanɔ ee
à ma kèsesena lé dōroo?

Meègɔ táa oo kɔn mɔnafikion yó?
Meè wā mà gbē sāsān yó?
Luda ma yɔ a zéa à gwa,
eé dɔ kè má taari vīro.
Tó ma pā zéne,
bensɔ pó kè ma wée ènɔ bé èe ma swè blee,
ke tó ma ɔ kú yā zaa ke guu,
ēndē mà pó tɔ gbē pāndenɔ ble,
wà pó kè má bànɔ biebie.

Tó gbēke nɔɔ nii gè ma swèn,

tó ma naguzi ma gbēdaaa nɔɔ yānzi,
ēndē gbē pānde gbá di ma naāa,
àgō kīi kēē danɔnē.
Zaake tó ma yā pì kē, dà zaaame,
durun kē à kà wà à yā gōgōmē.
Yā pì né té pókāaterime,
kē de à dɔ ma bura pónɔa à té kū kororo.

Tó ma gōgbē ke nɔgbē zīkeri yā vīmao,
tó mēē gōgō a zéaro,
mé ke diame, tó Luda fēemazii?
Tó à mòmazi, mé bene diame?
Luda kē à ma í kàsa né'ison bé à adee í kàsa seroo?
Luda mèn doo pì bé à wa baade kē à da gbēēnloo?

Tó ma takaasidee tē pó kē èe à nii dēē,
tó ma gi gyaanɔɔ wēnda bozi,
tó ma pó blè,
ma tone kē gwàri vīroo tē sō, tì!
Lenlo! Zaa ma gōkparekēguro
tonenɔ den ma ũ.
Zaa lán ma bɔ ma da né'ison nà
gyaanɔɔɔ dɔnlerin ma ũ.
Tó ma gbēke è kē ãa e à dēē,
ke tó ma takaasidee è kē à bisa vī à kúalaro,
tó èe ma sáabu kpá
kē ma a sākā bisa kùàla à mè kē lógɔlógɔro,

tó ma gbāaa mò tonene,
kè má dǎ kè weé zēmao yākpākenan yānzi,
ma gā bōkūn,
ma gāsā wó a pékiia.
Má Luda wētāmmana vīa vī,
à bítake yānzi mé fǐ mà yā beee taka kero.

Tó vuran ma gbāaa èa,
tó ma bè vura atēen má náanekena,
tó ma auziki bítan ma ɔɔ dɔa,
ɔɔdaa kè à gē ma ɔzǐ pì,
tó ɔfǎntē tékenan má tézi,
ke mɔvura táa'ona kōn à maakεεo,
ben aǒ yā e ma swē blee busebuse,
ai ma lé pè ma ɔɔa ma ì kpàomíma,
beee né durun kè à kà wà à yā gǔgǔme,
mɔnafikikena Luda Musudenen gwe.

Mée ponnaa ke ma zanguri mónzi'ena yā musuro,
mée à yáa dɔ kè yā à lè yānzìro.
Mée we ma durun kè ma à kàro.
Dé bé à pítama kè èe pó ble à kàroo?
Ma bēdeenɔn ma sēdadeenɔ ũ.
Ma be zé ègǔ wēna nibɔnɔne,
mèè we gbē kè èe gētεε ì gāalero.
Ma a taarino ùte gbēnɔneó?
Ma lá kù ma durunnɔan yó?

Parii vĩa ma kũ ai ma fua mà yã oó?
Kè weé kya kámagu yānzín ma gi bɔ kpénzió?

O'o! Dé bé eé ma yã kè mamaa?
Ma zεo. Gbãapingide wemala sa.
Luda kè yã vĩmao pì kě takadan.
Mé takada pì sé mà da ma gǎn,
mé kú fùra ũ,
mé gá mà yã kè má kènɔ tɔkěne píngi,
mé gázi lán wěene bà.

Tó ma buraa e giimazi,
bensɔ à dɔrɔnɔɔ e wii lεema,
tó ma bura pɔ blè bensɔ mée tɔɔtε pì fĩa boro,
ke tó ma gbě kè aɔɔ vĩ yāano dède,
ěndě lèkara bɔε gbado gěε ũ,
pampaa sɔ bɔε ése gbèn.

Ayuba yã lén gwe.

Dii a kikeε ɔɔɔana Ayubane

Ben Dii yã sì Ayubala zàga'ĩa guu à bè:
Dé bé èe faasaiyã kaa ma ɔ̃ndɔɔlaa?
N fεε n ze lán négɔgbě bà,
mé n la yāzi, né wemala.
Kè ma anduna kàe, n kú máme?
Tó n dɔna vĩ, n omε.

Dé bé à à ɬɔɬɛ lézekiino lè?

Dé bé à bà yǎa à gwà? À de ní dǔw?

Bó bé à ɬɔɬɛ kūna?

Dé bé à à ẽɛ dàɛ

guro ɬè gudɔna sɔsɔnɛnɔɔ e guda kɛɛ,

Luda malaikano pɔnna wiili dɔ ní píngii?

Kè ísiaa guu fǐ à bǔ,

dé bé à zé tàtààlɛɛ?

Ma ludambe luguu dàɛ pókāsāa ũ,

ma gusiaa yìɛ bisa ũ.

Ma à lézekii dàɛ,

ma zéno tàtààlɛ ma gbāngano dàdan.

Ma bèɛ: Négae ká kè ñton vǐàlaro,

n ísōkana gbāaano é ze kè.

Zaa lán wà n i nà n yǎ diɛ kɔngɔnɔ?

N bɔkii òdɔa gudɔnane zikió?

Gudɔna è anduna kǔ a léa

lɛ à gbǎkɛ lán bisa bà à zaakerino kwée.

È anduna liɛ kodekode lán kwā kpɛɛ bà,

kpiiino è bɔ gupuraa lán uta yiyikōana bà.

È gí zaakerinɔnɛ aǎ ní gusia yǎ ke,

è ní ɔ sena musu é'ɛ.

N gaa ai zaa ísia íbɔkiinoɔ?

N táa ò í lò pì gānulea zikió?

Wà gaa kpɛɛlɛ gbàno òdɔanne?

N gèwãa gãnulɛɔ èó?
N anduna yàasa lé tàasi kèó?
Tó n yã beeenɔ dõ píngi, ñ omɛ.

Gupuraa be zén máa?
N gusiakukii dõó?
Né fõ ñ gáníyo n bunsun-ó?
N n be zé dõroo?
N dõ sera, à de wà n i gurɔɔ beee!
À de n wè lé vīroo?

N gẽ làasi kè ma gu yĩ kàen-ó?
N ma loughɛ dõ èó?
Mèè utɛ ai nawēakegurɔɔ,
mèè gbare zìkagurɔɔ zĩ.
Gupuraa è bɔ mame à dagulaa?
ɔfãntēbɔɛ kpa ĩa è bɔ à da tɔɔtela diame?
Dé bé è zé bɔ lou bítane?
Dé bé è guu para lapatanane?
È mɔɔɔ pisi tɔɔtɛ kè gbēkee kúnlooa,
baa gbáa kè gbēntee kúnloo.
È bezia kɔn taagao yĩ kũ,
è tó sè bɔɛ gwe.
Lou de vīó?
Dé bé à kpíi ì?
Dé né'ison loughɛ è bɔn?
Dé bé è sukaa i gbasa à kpáa?

Dé bé è tó í li à ke gbè ù
è tó ísia musu ke kpàkpaakpa?
Né fĩ ò sɔsɔnɛ mèn swɛɛplaaano yi ò kakɔ́aó?
Né fĩ ò sɔsɔnɛ flɛngono fãakɔ́aó?
Né fĩ ò mɔgaakiblee bo a gurɔ́aó?
Né fĩ ò guu ɔɔa sɔsɔnɛ ko nédande kɔ́n a nénɔnɛ́?
N musu pónɔ doka dɔ́?
Né fĩ ò n kpá kpatan tɔ́tɛlaó?
Né fĩ ò lé zu louzi le à sisi
à í bo à n yakuó?
Né fĩ ò loupinanɔ gbare aɔ da zén yó?
Aɔ̀è mó wà benne wáɛ kè́?
Dé bé à ɔ́ndɔ́ dà ludambe luguunɔnɛ à lou maa?
Dé bé à dɔ́na kpà sukaaa à kpáa?
Dé ɔ́ndɔ́ bé à kà à ludambe luguunɔ naroo?
Dé bé eé fĩ à musu orozãno kpákaziaa?
Tó à í bɛ̀, bùsu kori è gɔ́ bɔ́tɔ́nga ù,
làkpakɔ́ɔno è nanakɔ́a.

Mbe nɛ̀ tofe ká músudaane,
tó èè nòbo dãdãa dàko guuó?
Mbe nɛ̀ póblee kpá à nénɔa aɔ́ kã
gurɔ́ kè aɔ́ kú n tòn-ó?
Tó gbáa kãnkãna nénɔ e ligaligaa guuzi,
aɔ́ɛ lé zuu Ludazi kè póblee kèsã́mma yã́nzi,
dé bé è póblee kpámmaa?

Nĩ zĩ n'igurɔɔ dɔɔ?
 N gāsi è gurɔɔ kè èe né iĩɔ?
 Nèè nĩ nò mɔɔ dɔdɔɔ?
 Nèè nĩ n'igurɔɔ dɔɔ?
 Aɔè kúe wà né ime,
 ben aɔ n'iwāwāa è kpáe.
 Aɔ n'énɔ è gbāa kũ s'èn aɔè p'ée,
 aɔè gē z'ela aɔè su nĩ danɔa d'oro.

Dé bé à tò zaakisēte gō a zīndane?
 Dé bé à à pòro à à gbàree?
 Ma s'ēte d'iene à bee ũme,
 ma tɔɔte wisidee k'ène à kúkii ũ.
 È pā kpá w'ete kīizi,
 è a kpàkeri zɔka maro.
 Ègō té s'isīnɔa àgō s'è w'etee,
 ègō kpáe kee pó ísinɔzi p'ingi.

Zūsēte é we à zīi kenneɔ?
 Eé we à i n zùnɔ karan yó?
 Né bà dɔa le à bú wínneɔ?
 Né gbóngo dane le à kpasee k'ēnneɔ?
 Né náane dɔa à gbāa bíta yānzii?
 Né n zīi tónneɔ?
 Né à náane ke à n pówee s'ése
 à suonne pówee gbēkīiaɔ?

Taataa è a dèbèkãno poro kɔn pɔnnaao,
mɔde eé sí lékɔzi kɔn tokũ dèbèkãoro.
È négbere da tɔtɔe,
è tó bùsu'ãatẽ négbere pìnɔ wã à pipi.
À sãn kè weé gà wà kèsɛ péɛa à wíwi,
kesɔ nòbɔsɛtɛnɔ é táa oa.
Ègɔ pãsí kɔn a nénɔ,
négɔ dɔ se à zĩnda nénɔnlo,
zĩ pã kɛna è kɛnɛ yãke ũro.
Zaake mée à gba òndɔɔro,
mée à baka da faadeenɔ téro.
Mɔde tó à fɛɛ à bò kɔn bào,
è gɛ sɔla à à òiri yáa dɔ.

Mbe nɛè tó sɔ gɔ gbãaa víɔ?
Mbe n sèsekã pèpenɛ à waaaó?
Mbe nɛè tó àgɔ vĩvĩ lán kwaa bàs?
À pɔ bɔna à yĩn kĩi gbãaa è tó vĩa ní kũ.
È a gbá gáegae guzuren,
è pɔnnaa kɛ a gbãaa yãnzì,
ben è gá da zĩkpɛɛnɔɛ.
È pɔ kè wè vĩa kɛnɛ yáa dɔ,
swè è kɛnlo, è bɔru kpɛɛ fɛɛdaanero.
Kà ègɔ kĩi kɛɛ gbàran à musu,
sári lèetɛgɛ kɔn sári gésedeeo è pí.
Tó wà zĩkuu pè, ègɔ a zĩnda dakii dɔro,

ègõ tɔɔtɛ léléè ègõ vīvīi ègõ kɛɛ kèèkɛɛ.
Tó wà kuu pè,
è pó bɔ a yīn à be, ēhē!
Ègõ zī ĩa sésɛɛ zaa zāazā
kõn gbēnsinɔ wii gbāaaɔ kōn kuukɛnao.

N ōndōɔ bé à tò blɛa è yàa pá,
à a dèbɛ poro à gá sɔɔmɛtɛ kpaó?
Mbe ní diè kúunɛ
àgae vīa zāazāa à a sà da zaa musuó?
Ègõ kú gbè musu, gwen è in,
è zō gbè mīsōntēa a aafia'ekii ũ.
Zaa gwen ègõ kpáɛ kɛɛ póbleezi,
è wéɛ pá pónɔa kāaa.
Arun à néɔ póblee ũ,
guu kè pó gè kún, gwen ègõ kún.

Gbēntee è fō à Luda zaaa boro

Ben Dii èara à bè Ayubanɛ:
Mamɔma Gbāapingide,
né ma taari e ò ma gba làakarió?
Ludazaabori, ò yā wemala sa.

Ben Ayuba wèàla à bè:
Póken ma ũro fá! Dian mé wenla nà?
Séde mà ɔ kú ma léa.
Ma yā ò gēn do, mé ɛara mà o dɔro,

má ò gènn plaa se, mé yā sínla doro.

Ben Dii èara à yā ò Ayubane zàga'ĩa guu à bè:

Ñ fεε ò zε lán négōgbē bà,

mé n lala yāzi, né wemala.

Né lá kú ma yākena a zéalan yó?

Ñ yezi ò ma taari e lε n yā bɔ nnan yó?

N gāsā gbāaa kà ma pó ũó?

N kòto é fɔ à guu nigā lán ma pó bàó?

Ñ bítake kōn kíkeεo da pókāsā maaano ũ,

ò gakuì kōn bèεo da utadaa ũ.

Ñ n pɔfē bɔbɔm̃ma,

ò ñadārinɔ gwa kōn wée zaaao ò wí dam̃ma.

Ñ ñadārinɔ gwa kōn wée zaaao ò ñ pāε,

ò ñ dúgu zō guu kè aōɔ kún,

ò ñ ká tú ñ píngi,

ò ñ yiyi ò ñ ká gèwāan,

mé gbasa mà n sáabu kpá,

kè n zì blè kōn n gāsā gbāaaao yāanzi.

Bɔre yā

Ñ bɔre gwa,

kè ma à kè lán ma n ke nà.

È sè ble lán zù bàme.

À gbāaa kú à wógbaame,

à yèε kú à gbεε báasiamε.

À vlāa porona lán sida lí bà,

à gbáda tĩi de lán bàtãna bà.
 À wánɔɔ gbãa lán m̀gotẽ bà,
 à gbánɔɔ de lán m̀ gò bà.
 À bíta bé à de pó b̃ẽ kè má kènɔla pínɡi,
 à K̀eri ado bé eé à f̃.
 S̃ĩs̃ĩnɔ musun è pó blen,
 gwen ǹb̃ɔs̃ẽt̃enɔ è k̃k̃k̃ on ñ pínɡi.
 È dae lè'ite gbáru,
 èg̃ɔ s̃ɔt̃ɔɔ ṽñ d̃ãd̃ã guu.
 Lè'ite ɔra è daàla,
 swagbarano è ligazi.
 Baa tó ís̃ e ṽĩṽĩ, è bídi kero,
 tó Yoda ís̃p̃eena e à lé paa,
 à làakari èg̃ɔ kpaename.
 Weé f̃ wà à w̃e wíwi wà à k̃úʒ?
 Weé f̃ wà ʒnd̃ɔɔ daezi wà à yĩ f̃ʒʒ?

Kùkuku

Né f̃ ñ kùkuku k̃ k̃ñ daburuo
 ñ gáe ñ b̃ɔʒʒ?
 Né f̃ ñ bà d̃ɔ à ñéneʒʒ?
 Né f̃ ñ bà ká à yĩn-ʒʒ?
 Né f̃ ñ à létãnka f̃ k̃ñ kúraʒʒ?
 Eé agbaa kpákpanne ñ a gbareʒʒ?
 Eé benne ñ sùu keʒʒ?
 Eé wenne ñ a sé ñ zò ù

ai a wèndi lén yó?

Né à dato lán wè bāa dato nàó?

Né bà dɔa n kɔ́á n nénɔgbēnɔaó?

Sɔɔkɔnɔ é kùkuku pì tɔkɛ́máaó?

Aṣé à líli latarinɔnɔaó?

Né fɔ́ n à pápa kɔ́n sakao n à baa fɔ́ó?

Né fɔ́ n à mì ke gyágya kɔ́n sárióó?

N wete n ɔ kea n gwa!

Osii pì yā é sānguro,

né si n à taka ke dɔro.

Tó nées daa né à fɔ́, nées n zĩnda kekeɛmɛ,

tó n wée siàlɛ, n mè è ganzime.

Zaake gbēke kùgbāaa e ká à à go a gbènlo,

dé bé eé fɔ́ à ze ma aɛ sɔ́o?

Dé fĩa bé à dɔma, kè mé bonɛ?

Pó kè kú anduna guu píngi né ma pómɛ.

Mé gí kùkuku pì gbánɔ yā oziro

ke à gɔ́sagbāakeɛ ke à maakɛɛ.

Dé bé eé fɔ́ à à tɛɛ gogoo?

Dé bé eé we à aizi kánɛ?

Dé bé eé we à à lé wēkɔ́a?

À swaa kà à gbē naasi kũ.

À tɛɛ de lán sɛngbangonɔ bà à kpɛɛa,

à didikɔ́ana foo sai dɔ́rɔdɔ́rɔ.

À tɛɛ pìnɔ nana kɔ́amɛ,

baa ĩa è gēkii ero.

Aõ pépekõrena gíngin,
aõé sí gokõaro.
Tó à yĩ sã, guu è pume,
à wée de lán ɔfántẽ bɔena kongo bà.
Ténene è bɔ à lén,
tépūtãna è bɔn dɔ.
Tésukpe ègõ bɔe à yĩn
lán í kè wà dì téa èe pipii puusu bà.
À léĩa è tó sísĩi té sé,
ténene è bɔ à lén.
À gbāaa kú à waaame,
gbẽ kè bɔa mè è ke kpām.
À báasi ègõ s̄s̄k̄ana gíngin,
à naa gbāngbān, è nigāro.
À kù gbāa lán gbè bà,
lán wísilɔgbɛ daa bà.
Tó à f̄ɛɛ, sw̄ɛ è k̄ẽ ḡsagbāaanɔn,
aõè k̄õ k̄ɛguu wà kora gákiizi.
F̄ɛɛdaa kè wà à lèò píngi è bɔaro
ke sári ke kà ke saka.
È m̄osi gwa lán kàba bàme,
m̄ogot̄ẽ ègõ dene lán lí m̄una bàme.
È bàà lé kànero,
gbèmba gbè ègõ dene lán ése ũkā bàme.
Ègõ gò gwaa lán s̄ẽ kori bàme,
sári k̄ĩ ègõ dene yáadɔziyã ũme.

À gbɛɛ tɛɛ dɛ lán takaso bà,
à gbè ègɔ́ té bɔ́tɔ́ngan
lán zùswaaro guwibɔ́ bà.
È í ya a lòn lán í kè èè pipii oroon bà,
è ísíaà dɛ lán nɔ́sidena bà.
Í kutuwina ègɔ́ té à kpɛɛ,
ísíaà pì è ya à kpɛɛ púu.
À sáa kú anduna guuro,
ma pɔ́kenanɔ́ té àmbe à vĩa vĩro.
È nòbɔ́ kè aɔ́è n zĩnda diɛ bítanɔ́ da pòke ũro,
àmbe nòbɔ́ kè aɔ́ diɛ wà kànɔ́ kína ũ.

Ayuba mìsiɛna Ludane

Ben Ayuba bè Diine:

Má dɔ́ kè né fɔ́ n yǎ píngi kɛ,
gbɛ́kɛ é fɔ́ à kpá n pɔ́yezinanero.
N bè, dé bé èè kpaa ɔ́ndɔ́ɔ́nɛ dɔ́saii?
Yǎpuramɛ, ma yǎ kè má à gbá dɔ́roo ò,
yǎbɔ́nsaɛ kè dɛ ma dɔ́nalaa.
N bè mà swǎ kpá, né yǎ o,
né yǎ lalama, mé wenla.
Ma n yǎ mà kɔ́n swǎomɛ yǎ,
tia sa ma wɛɛ sìnle.
Bee yǎnzi ma kya kà ma zĩndan,
ma a nòsɛ lìɛ ma vɛɛ bùsutin tubura.

Dii ɛara à Ayuba kāsā pɛɛna

Dii yā beeno ona gbera à yā ò Temana gbē Elifazane à bè: Ma pɔ fɛ̃nzi kɔ̃n n gbēnna gɔ̃n plaaɔ, zaake ée ma yā o a zéa lán ma zòbleri Ayuba bàro. À zùsware sé mèn swɛɛplaa kɔ̃n sākaroò mèn swɛɛplaa, à gáo ma zòbleri Ayuba kiia à sa'opɔ kè wè ká tén à té kũ oo, ma zòbleri Ayuba é adua keare. Mé à aduakena sí mé keare a yɔ̃nkɔkenaaaro. Ée ma yā o a zéa lán ma zòbleri Ayuba bàro. Ben Temana gbē Elifaza kɔ̃n Sua gbē Bilidadao kɔ̃n Naamati gbē Zofao gàa wà kè lán Dii ò́nne nà, ben Dii Ayuba aduakennena sì.

Ayuba aduakena a gbēnnanɔne gbera Dii tò à sù a gwena ziin. À ɛara à pɔ kè à vĩ yāa kàarane leo plaa. À vĩi kɔ̃n à dāaronɔ m̀ò à kiia í píngi kɔ̃n à gbē dɔ̃nanɔ í píngi. Aɔ pɔ blèò a be aɔ sósobi kèò, aɔ à làakari kpàene yā kè Dii tò à à lè píngi yānzi. Ben aɔ baade à gbà kondogi ɔɔ kɔ̃n vura tǎngao mèn doodo.

Dii aubarika dà Ayuban zāa de káakupɔla. À sāanɔ vĩ bɔɔ gēro dosai, lakuminɔ bɔɔ swɛɛdo, zùnɔ bɔɔ plaa kɔ̃n zaakinɔ bɔɔ do. À négɔgbēnɔ ì gɔ̃n swɛɛplaa kɔ̃n nénɔgbēnɔ mèn aagɔ dɔ. À nénɔgbē káakudee tón Yemima, à plaade tón Kezia, à aagɔde tón Kerɛnapuku. Bùsu pì guu píngi nɔgbē kee kuu à maaa kà Ayuba nénɔgbē pìnɔ ũro. Aɔ de í túbi dièné kɔ̃n í dǎgɔnɔ.

Ayuba nawēakena gbera à kè wè baswɛɛplaa dɔ, à wée sì a dionɔ kɔ̃n a swākpeeno kɔ̃n a nasionɔɛ. À zi kũ kótokoto àton gà.